

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Vaststellen operationele lijst te beschermen planten

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-002143	☒ B & W	19-03-2019
Datum	11-03-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
04 Milieu		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	19-03-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	11-03-2019	☒ adj.secr.	14-03-2019
Portefeuillehouder	13-03-2019	☒ gem.secr.	13-03-2019
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-03-20

Bijlagen

Bijlage Operationele lijst beschermde planten Deventer
Advies Adviesraad Natuur en Milieu

B & W d.d.: 19-03-2019

Besloten wordt:

- 1 De operationele lijst beschermde planten vast te stellen;
- 2 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

In 2017 is door het college van B&W een lijst met plantensoorten vastgesteld die niet meer beschermd zijn sinds de Wet natuurbescherming (2017) in werking is getreden. De vermelde soorten van deze lijst krijgen in Deventer extra aandacht om een duurzaam voortbestaan te garanderen. Na twee jaar praktijkervaring is deze lijst met betrokkenen geëvalueerd. Daaruit komt het voorstel om voor de uitvoering een kortere lijst te maken: de operationele lijst.

Beoogd resultaat

Naast de bescherming van drie plantensoorten door de wet, ook te zorgen voor extra aandacht in het beheer voor een lijst met 25 kwetsbare planten in Deventer waardoor de biodiversiteit in Deventer goed beschermd blijft. Op de operationele lijst van te beschermen planten staan soorten waarmee het Groenbedrijf (= belangrijkste partij in deze) uit de voeten kan. Dat houdt in dat de soorten voldoende herkenbaar moeten zijn én slechts op enkele plaatsen groeien.

Kader

- * De Wet natuurbescherming
- * Gedragscode "Bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen"
- * Werkwijze Ecologie

De operationele lijst bevat 25 soorten die niet meer juridisch beschermd zijn. Zodoende geldt de bescherming voor deze soorten alleen voor projecten waarvan de gemeente Deventer het gezag heeft. Dit zijn onze eigen (bouw)projecten en het onderhoud van de leefomgeving.

Argumenten voor en tegen

Voor

1. De lijst van 2017 bestaat uit 90 soorten. Het vergt (te) veel inzet om deze allemaal te herkennen. De kortere lijst met beter herkenbare soorten zorgt ervoor dat het beschermen met name voor het Groenbedrijf behapbaarder is.
2. Een behoorlijk aantal soorten van de lijst van 2017 blijkt ruimer aanwezig te zijn dan tot dat moment bekend was.

Tegen

1. De operationele lijst bestaat uit 25 soorten. Op een aantal kwetsbare soorten zal dus minder gelet worden.

Extern draagvlak (partners)

De operationele lijst is in overleg met de Adviesraad Natuur en Milieu, het Groenbedrijf, onze groenmedewerkers uit het team IBL en de afdeling Deventer van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische vereniging opgesteld.

Financiële consequenties

Geen. Eertijds moest er met deze soorten al rekening gehouden worden. Omdat dat zo blijft zijn er geen financiële consequenties.

Aanpak/uitvoering

Na het vaststellen van de operationele lijst wordt deze door Het Groenbedrijf in haar werkwijze geïmplementeerd. Bij projecten is de operationele lijst onderdeel van de natuurtoets. De eerder vastgestelde beleidsmatige lijst (met 90 soorten) blijft naast de operationele lijst bestaan.

Bijlage

Datum : 11 maart 2019
Van : Erik Lam, Team Beleid
Onderwerp : Operationele lijst beschermde planten

In mei 2017 heeft het college van B&W van Deventer de lijst met beschermde planten vastgesteld. Deze lijst is opgesteld nadat door invoering van de Wet Natuurbescherming op drie na alle beschermde plantensoorten in Deventer niet meer beschermd waren. Op deze manier zijn alle eertijds beschermde plantensoorten én een aantal soorten van de Rode Lijst die indicatief zijn voor een goede biodiversiteit, in projecten van de gemeente Deventer toch beschermd. Voor de duidelijkheid: bij particuliere projecten geldt dit alleen op vrijwillige basis.

Naar later blijkt is de lijst van 2017 in de praktijk moeilijk uitvoerbaar omdat er veel soorten op staan. Een behoorlijk aantal van deze soorten (bijvoorbeeld Margriet, Geel kruiskruid, Look zonder Look) komen dermate algemeen voor dat het de proportionaliteit van de inspanning eigenlijk niet waard is. Weer andere soorten staan niet in terreinen van de gemeente Deventer (bv Grondster, Waterlepeltje, Karwijvarkenskervel). De nu voorgestelde operationele lijst is in samenspraak met de KNNV-Deventer opgesteld waarbij, ook naar aanleiding van het advies van de Adviesraad Natuur en Milieu, wordt afgesproken dat deze na twee jaar geëvalueerd kan worden.

Het voorstel is nu om de operationele lijst uit de volgende soorten te laten bestaan:

- Tongvaren en Steenbreekvaren
- Zwanenbloem
- Grasklokje
- Vingerhelmbloem en Holwortel
- Gevlekte rietorchis s.l. en Brede orchis
- Moeraswespenorchis
- Steenanjer
- Weidegeelster en Akkergeelster
- Geel walstro
- Stekelbrem
- Waterviolier
- Beemdkroon
- Moeslook
- Kattendoorn
- Gewone vogelmelk
- Distelbremraap
- Klimopbremraap
- Klavervreter
- Klein glaskruid
- Gulden sleutelbloem
- Gele helmbloem
- Veldsalie
- Kleine pimpernel
- Blauwe knoop
- Witsporig bosviooltje

ADVIESRAAD NATUUR & MILIEU DEVENTER

Aan: College van BenW gemeente Deventer,
t.a.v. Carlo Verhaar
c.c. Erik Lam, Nicolienne de Vries

datum: 11 februari 2019

Betreft: Concept-nota Vaststellen nieuwe lijst te beschermen planten

ADVIES

Geacht college,

De adviesraad is gevraagd om advies over het voorstel voor een nieuwe lijst van te beschermen planten, neergelegd in de concept-nota van 6-12-2019. Wij geven graag gevolg aan deze vraag. Hieronder geven we een korte schets van achtergrond en beleidskader; daarna volgt ons advies.

Achtergrond

Sinds het in werking treden van de Wet natuurbescherming in 2017 zijn veel plantensoorten niet langer wettelijk beschermd op rijksniveau; de verantwoordelijkheid voor bescherming van deze planten is naar lagere overheden gegaan. In antwoord op deze ontwikkeling is door het college van BenW in 2017 een lijst met plantensoorten vastgesteld die in Deventer extra aandacht krijgen om zo hun voortbestaan veilig te stellen. Deze lijst omvatte ca. 90 soorten.

In de nota van 6-12-2019 wordt voorgesteld om deze lijst terug te brengen tot een 'shortlist' ca. 25 soorten. De motivatie daarvoor is dat twee jaar praktijkervaring met de lijst van 2017 uitwijst dat het te veel inzet vergt om al de 90 soorten te herkennen. Bovendien blijkt een aantal soorten uit de lijst van 2017 ruimer aanwezig te zijn dan op dat moment bekend was.

Beleidskader

Het kader voor het Deventer beleid is de Werkwijze Ecologie, die in 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld. De lijst van 2017 is gebaseerd op de uitgangspunten van de Werkwijze Ecologie. Het beleidskader is helder geformuleerd in de nota waarin deze lijst is vastgesteld. Zie daarvoor het volgende, letterlijke citaat:

"In 2013 is de door de raad breed gedragen Werkwijze Ecologie vastgesteld. Daarin staat dat Rode Lijst soorten, deze hebben geen juridisch beschermde status, dezelfde aandacht krijgen als beschermde soorten (blz. 24 punt 20). Met het ingaan per 1 januari 2017 van de nieuwe Wet natuurbescherming is dit actueel geworden. In de Flora- en faunawet waren er 102 landelijk beschermde plantensoorten waarvan er onder de Wet natuurbescherming 22 soorten over zijn gebleven. In Deventer zelf zijn nog maar drie beschermde soorten aan te treffen. De afgevalen soorten zijn allemaal Rode Lijst soorten. Daar komt bij dat in de door ons gehanteerde gedragscode 'Bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen' (waarbij schade aan populaties van beschermde dieren en planten voorkomen wordt), de eertijds beschermde soorten daarmee ook zijn afgevalen. Door het aanwijzen van de aandachtsoorten, maken wij duidelijk dat er veel meer soorten beschermingswaardig zijn, en kunnen wij onze huidige manier van bestendig beheer voortzetten én geven wij invulling aan de wens van de gemeenteraad om meer ruimte te bieden aan de natuur, zonder dat er meteen financiële gevolgen zijn." (Nota Vaststellen Aandachtsoorten Floralist, vastgesteld op 9-5-2017)

De adviesraad onderschrijft de overwegingen in dit citaat en acht ze nog steeds van toepassing. De kern van de overwegingen is dat de Rode-Lijstsoorten die van belang zijn voor natuur in Deventer, bescherming verdienen, zeker als daar geen nadelige financiële gevolgen aan vast zitten.

Advies

De adviesraad erkent het nut van een praktisch hanteerbare 'shortlist' van plantensoorten in het groenbeheer. Maar zij houdt ook vast aan de motivatie waarmee twee jaar geleden de lijst van aandachtsoorten is ingevoerd. Aangezien de Werkwijze Ecologie nog altijd de richtsnoer is van het Deventer natuurbeleid, geldt het principe dat Rode-Lijstsoorten aandacht krijgen naast de wettelijk beschermde soorten. Dat betekent dat de Rode Lijst het uitgangspunt dient te blijven voor de lijst van aandachtsoorten. Alleen soorten die voor Deventer niet relevant zijn kunnen zonder probleem van de lijst worden verwijderd; dat betreft soorten die (in het wild) verdwenen zijn uit Nederland en soorten die niet in Deventer voorkomen omdat zij daar qua milieuvorwaarden niet thuishoren.

De bestaande lijst voldoet beter aan dit principe dan de nieuwe verkorte lijst. Het is daarom zinvol om deze bestaande lijst als beleidsmatig uitgangspunt te handhaven en periodiek bij te stellen (onder andere om te zien of bepaalde soorten nog steeds ruim vóórkomen in de Deventer natuur en daarom geen extra aandacht behoeven).

Gebaseerd op deze beleidsmatige 'longlist' van aandachtsoorten kan dan in het groenbeheer een kortere operationele 'shortlist' gehanteerd worden, zoals voorgesteld in de concept-nota. Daarbij kunnen praktische criteria worden toegepast zoals het vóórkomen van de soort in door gemeente beheerd terrein (zeer algemene soorten en nauwelijks aanwezige soorten kunnen vervallen), herkenbaarheid, praktische beheersmogelijkheden, en andere.

Voor beide lijsten adviseren wij om ze periodiek, bijvoorbeeld eens in de 2 jaar, tegen het licht te houden om te zien of ze up-to-date en functioneel zijn. Daarbij is nuttig om de criteria die bij het opstellen van de lijsten gehanteerd zijn, iets duidelijker aan te geven, bijvoorbeeld in een achtergronddocument, zodat de selectie helder is en bij veranderende omstandigheden kan worden aangepast.

De adviesraad is graag bereid om, samen met andere natuurbetrokken deskundigen in Deventer, bij te dragen aan het uitwerken van criteria en het aanpassen en onderbouwen van zowel de beleidsmatige lijst van aandachtsoorten als de operationele lijst voor het groenbeheer.

Samengevat:

- Bescherming van relevante Rode-Lijstsoorten, zoals geformuleerd in de Werkwijze Ecologie en de nota bij de lijst van plantensoorten uit 2017, is nog steeds een zinvol uitgangspunt.
- Handhaaf daarom de langere lijst uit 2017 als beleidsmatig uitgangspunt.
- Hanteer daarnaast, zoals voorgesteld in de concept-nota, een 'shortlist' die praktisch toepasbaar is in het operationele groenbeheer.
- Werk de criteria voor het opnemen van soorten in elk van beide lijsten duidelijker uit en houd de lijsten periodiek (bijvoorbeeld elke twee jaar) tegen het licht met natuurbetrokken deskundigen.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad,

Kris van Koppen
voorzitter